

Vzájemné vztahy České republiky a Austrálie

http://www.pis.cz/c/page.php?menu_item=1093&page_id=441&foreign=15

<http://www.australian-embassy.at./dimia/dima.htm>

<http://www.immi.gov.au/>

- vízová povinnost

Občané ČR mají při cestách do Austrálie vízovou povinnost. Austrálie s účinností od 1. července 2004 zavedla elektronický systém vydávání víz (eVisa) pro občany ČR. Tento systém není totožný s ještě jednodušším systémem ETA (Electronic Travel Authority), který platí pouze pro občany vybraných států. Podání žádosti a udělení souhlasu probíhá prostřednictvím internetu, zpravidla bez osobního či poštovního kontaktu se zastupitelskými úřady Austrálie (australské velvyslanectví ve Vídni; v Praze je pouze australský konzulát). Už není nutné na zastupitelské úřady Austrálie posílat pas a do pasů nejsou vylepovány vízové štítky.

Žadatel o vízum vyplní dotazník na webové stránce Ministerstva přistěhovalectví Austrálie (Department of Immigration, Multicultural and Indigenous Affairs = DIMIA) a počká na udělení souhlasu s cestou, který bude doručen e-mailem. Na stránkách www.immi.gov.au lze nalézt 3 typy formulářů: pro australské turistické (Turist Short Stay Visa), obchodní (Business Visitor Visa) a studentské vízum (Student Visa) [*ukázka*]. Doba vyřízení žádosti o vízum by neměla být delší než 14 dnů. Jinak vízum uděluje klasickým postupem zastupitelský úřad Austrálie ve Vídni.

Při podání žádosti o udělení víza žadatel deklaruje dostatek finančních prostředků pro pobyt v Australském svazu a na cestu zpět. Turistické vízum neopravňuje k pracovní činnosti. Turistické vízum s platností na maximálně 1 rok s maximálním pobytem 3 měsíce při každém vstupu stojí 60 AUD (tj. asi 1 100 Kč). Dobu pobytu v Austrálii lze prodloužit podáním žádosti na Department of Immigration, příslušného svazového státu. Prodloužení pobytu stojí 180 AUD (kurs: 1 AUD = asi 18 Kč). Se studentským vízem můžete v Austrálii studovat po dobu (více než 3 měsíce)???

Registrace cizinců vstupujících na území Austrálie probíhá po příletu. Úředník ministerstva přistěhovalectví registruje návštěvníky po vyplnění formuláře, v němž každý návštěvník uvádí kromě osobních údajů rovněž místo a předpokládanou dobu pobytu v Austrálii.

- celní předpisy

Před příjezdem do Austrálie návštěvník nebo rodina jako celek vyplňuje formulář, ve kterém je nutno deklarovat veškeré dovážené položky. Týká se rovněž potravin, které byly servírovány na palubě letadla.

Celní kontrola je velice přísná a nekompromisní. Obsah zavazadel je důkladně prověřován.

Při celním odbavení je nutno ohlásit hotovost nad 5000 AUD.

Není dovoleno dovážet jakékoliv potraviny v syrovém ani konzervovaném stavu.

K dovozu živých zvířat včetně psů a koček do Austrálie je třeba obstarat nejprve povolení od Australian Quarantine and Inspection Service. Zvíře však nelze dovézt přímo z České republiky do Austrálie, neboť musí být nejprve 6 měsíců v karanténě ve Velké Británii a teprve pak je dopraveno do Austrálie. Proto na turistické cesty do Austrálie není možné brát zvířata s sebou.

Austrálie multikulturní i xenofobní (2002)

<http://www.novinky.cz/archiv/Index/Politika/11042.html>

http://www.bbc.co.uk/czech/svet/020812_australia_pckg.shtml

<http://www.blisty.cz/files/isarc/0108/20010831g.html>

Od objevení Austrálie a následného příjezdu britských lodníků do Sydney Cove v r. 1788 je imigrace ve velkém měřítku pro zemi typická. Nejprve to byli britští trestanci, později svobodní občané. Zásadou rané kolonizace bylo uchovat Austrálii co nejvíc anglo-keltskou, aby se udržela rasová soudržnost. Když tato snaha neuspěla, Evropané byli přijímáni a asimilovali britské zvyky. Z tehdejšího právního hlediska byla Austrálie založena na zásadě terra nullus, tj. byla to země nikoho, a politika tomu odpovídala. Jejím výrazným rysem byla xenofobie vůči původním obyvatelům i barevným přistěhovalcům často hraničící s genocidou, což samozřejmě zásadně ovlivnilo podobu etnických vztahů až do druhé poloviny 20. století.

K zoficiálnění anti-přistěhovalcké a segregáční politiky došlo v roce 1901. Australská federace přijala ústavu, která uznávala občanská práva všech obyvatel Austrálie kromě původních obyvatel. Téhož roku zareagoval nový parlament na rostoucí imigraci lidí neevropského původu přijetím zákona na omezení imigrace (tzv. White Australia Policy). Hlavní zbraní politiky „bílé Austrálie“ bylo právo policie přezkoušet kohokoli, kdo byl pro majoritní obyvatelstvo potenciálně nežádoucí. Po případném neúspěchu byla osoba prohlášena za ilegálního přistěhovalce a deportována. Australská politika segregace a vylučování byla úspěšná až do konce šedesátých let dvacátého století, kdy v Austrálii nastalo období masivní sociální výměny doprovázené multietnickou imigrací. Teprve v roce 1973 zrušila Austrálie pochybný imigrační zákon umožňující, aby se v zemi usadili jen běloši. Tak byla stanovena stejná práva pro všechny přistěhovalce bez ohledu na rasu.

Podobně, jako tomu bylo v případě apartheidu v Jižní Africe, změna v postojích veřejnosti neměla morální, ale spíše ekonomické důvody. Australané si uvědomili, že imigrační politika, jejímž cílem bylo „udržet Austrálii bělošskou“, poškozují jejich ekonomiku. Zpomalení poválečné imigrace ze střední a jižní Evropy (Němci, Italové a Řekové) si vyžádalo flexibilnější politiku. Odtud trend otevření se asijským imigrantům. Do té doby převládající rasismus a podezřívavost k cizincům, zejména ze strany odborů, které se obávaly devalvace pracovní síly, byl nahrazen oficiální politikou odlišnosti. Australské vlády od té doby podporovaly multikulturalismus, tj. myšlenku australské identity, která nevyklučuje cizí původ.

Jak napoví návštěva v jakémkoli australském kosmopolitním městě, úspěch změn byl značný. Přesto se stále více ukazuje, že slavný australský multikulturalismus byl vystaven na křehkém základě. S růstem sociální nerovnosti začali mnozí lidé sympatizovat s hlasy extremistických politiků. Příkladem xenofobního politického hnutí byla v nedávné době strana One Nation (Jeden národ) Pauline Hansonové. Politickým základem tohoto hnutí bylo znovusjednocení země, která byla údajně rozdrobena multikulturalismem, asijskou imigrací, reparacemi původnímu obyvatelstvu a globalizací. Ve volbách v roce 1999 strana sice zcela propadla, ale přesto velmi silně ovlivnila vládnoucí koalici. Philip Ruddock byl jmenován ministrem pro imigraci a začal zastávat ostře protiimigrační postoje. Koneckonců i současný liberální premiér John Howard vděčí za své znovuzvolení hlavně přitvrzením postoje k imigraci. Jeho odmítnutí přijmout loď plnou afghánských uprchlíků* bylo kritizováno v zahraničí, avšak doma převážně schvalováno.

* V srpnu roku 2001 zachránil kapitán norské lodi Tampa v indonéských vodách více než 400 uprchlíků z Afghánistánu, Pákistánu a Srí Lanky (potápějící se trajekt). Ti se mu „odvděčili“ tím,

že ho přinutili ke změně kursu do Austrálie. Poté, co loď vplula poblíž Vánočního ostrova do australských výsostných vod, na její palubu vnikli vojáci speciální jednotky australského letectva a snažili se posádku přimět k návratu do mezinárodních vod. Australské úřady odmítly tyto ilegální uprchlíky přijmout. Na půdě OSN se rozpoutala jednání mezi Austrálií, Indonésií a Norskem o osudu těchto lidí. Přes diplomatický tlak mezinárodního společenství na Austrálii, aby poskytla uprchlíkům pomoc a umožnila lodi přistát na australském území, australská vláda neustoupila (bylo před volbami) a dohodla se s vládami Papuy-Nové Guiney a ostrova Nauru, které nakonec uprchlíky přijaly.

Austrálie patří mezi země, které zpřísňují opatření proti ilegálnímu přistěhovalectví. Povinností tamních úřadů je každého ilegálního uprchlíka zadržet. Austrálie ročně přijme asi 100 tisíc přistěhovalců a také více než 10 tisíc uprchlíků, o jejichž přesídlení rozhoduje OSN. Více než 80% uprchlíků dostává politický azyl, což, jak tvrdí vláda, je jen proto, že příslušné úřady jsou příliš tolerantní. Členové konzervativního kabinetu však na takové ilegální přistěhovalce, jakými byli třeba právě Afghánci na palubě lodi Tampa, pohlížejí jako na "lidi, co předbíhají ve frontě" a také jim tak říkají. Politika povinného zadržování ilegálních přistěhovalců má širokou podporu veřejnosti. Hysterická atmosféra v Austrálii však zastírá skutečnost, že tam o azyl žádá jen malý počet uprchlíků – asi 5000 ročně.

Šťastlivci, kteří se do Austrálie dostanou, mohou očekávat dvou- až tříletý pobyt v detenčním (vězeňském) zařízení, kde je jejich žádost vyřizována. Jedno z nich, Woomera, nechvalně proslulá kvůli nukleárním testům v padesátých letech, na sebe v roce 2002 opět přitáhla pozornost médií, když za jejími zdmi propukly hladovky a protesty čekatelů na azyl.*

* V lednu 2002 tam zhruba 200 čekatelů na azyl drželo několik týdnů protestní hladovku a aby nemohli jíst, zašili si ústa. Někteří z nich se pokusili o sebevraždu. V březnu 2002 si 50 azylantů během velikonočních protestů prorazilo cestu ven z tábora. Woomera je největším a zároveň nejizolovanějším centrem pro uprchlíky v zemi. Tento internační tábor leží asi 475 kilometrů severně od Adelaide na odlehlém místě v poušti.

Imigrační úřady ospravedlňují existenci takových středisek z hlediska jejich zastrášovací funkce, která má případné žadatele o azyl odradit. Přes protesty OSN vláda Austrálie hájí povinnou internaci azylantů ze zdravotních a bezpečnostních důvodů. Aktivisté z oblasti lidských práv však tuto vládní politiku označují jako rasistickou. OSN publikovala několik analýz o těchto táborech. Austrálie je obviňována, že porušuje své povinnosti v oblasti lidských práv. Ačkoli jsou podmínky v táborech neutěšené, premiér John Howard odmítá poměry v táborech zlidštit. Nechce slyšet o zkrácení povinného pobytu na dva týdny ani o propuštění žadatelů, kteří pro společnost představují velmi malé riziko. Byla by to prý pozvánka pro další imigranty, kterých se do Austrálie hrne čím dál víc. "Vydat ilegálním imigrantům signál, že dostat se k nám je snadné, by bylo to nejhorší, co bychom mohli učinit," tvrdí premiér.

Uprchlíci z Asie přistávají u australských břehů od roku 1976. Tehdy dovolila liberální vláda, aby se v Austrálii začali usazovat osoby prchající z Vietnamu na malých člunech. Do začátku 90. let se v Austrálii usadilo 130 000 lidí z Indočíny. Od roku 1989 bývají nelegální přistěhovalci automaticky zadrženi v táborech. Vazební zařízení, v nichž jsou žadatelé o azyl internováni, dokud nejsou vyřízeny jejich dokumenty, byla zřízena v roce 1994. Pobyt zde se může prodloužit na několik měsíců a v případě odvolání i let. Původně stačil tábor v rybářském a důlním městě Port Hedland. Od roku 1999 byly otevřeny špatně dostupné tábory v Curtinu a Woomere. Zařízení, kde je v každém zhruba 2200 uprchlíků, nespravuje australský imigrační úřad, ale soukromě provozovaná vězeňská služba.